

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 120. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359581088/facsimile.pdf> (tilgået 11. maj 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

hun, skønt forfulgt og landflygtig, paa Coppet herskede og virkede som en Dronning. Vi har i vor egen Literatur Oehlsenschlägers Beskrivelse af hans Besøg hos Fru de Staël i Aaret 1808. Hvorvel Oehlsenschläger ikke synes at have havt nogen ret Forestilling om den egenlige Sjælsstorhed hos den Kvinde, hvis Gæst han var, beskriver han dog meget smukt sit Ophold og sin Værtindes Person. «Hvor aandfuld, vittig og elskværdig Fru de Staël var», siger han, «det véd hele Verden; jeg har intet Fruentimmer kendt med saameget Geni som hun, men derfor havde hun ogsaa noget Mandigt i sit Væsen, var temmelig firskaaren og havde et markeret Ansigt. Smuk var hun ikke, men hendes brilante brune Øjne havde dog noget meget Tiltrækkende, og det kvindelige Talent: at vinde og med Finhed beherske og selskabeligt forene Mænd af de forskellige Karakterer, besad hun i høj Grad. Ogsaa hendes Hjertes Tilbøjelighed var i høj Grad kvindelig, det har hun bevist i *Delphine* og *Corinna*. Rousseau har ikke skildret Forelskelsen med mere Ild. Hvor hun kom, drog hun (de skønne, unge Damers Tilstedeværelse uagtet) alle Mænd af Hoved og Kundskaaber i sin Nærhed. Betænk man endnu, at hun var overordenlig rig, gæstfri og næsten hver Dag gjorde prægtige Selskaber, saa undrer vist Ingen sig over, at hun som en Dronning eller Fe drog Mændene til sig i sit Trylleslot. Man skulde næsten tro, at det var for at betegne dette Herredømme, at hun altid sad og legede med en lille Løvkvist i Haanden under Maaltidet. En saadan maatte Tjeneren hver Dag lægge hen ved hendes Tallerken, thi den var hende ligesaa uundværlig som Ske, Kniv og Gaffel.»

Enhver søgte til Coppet, som man et halvt Aarhundrede før havde tyet til det lige i Nærheden liggende Ferney. Thi her var det jo, at Voltaire ligesom Fru de Staël landflygtig, bosat udenfor Frankrigs Grænse, men saa nær denne Grænse som muligt, i sit Livs sidste Tidsrum samlede Europas Ypperste omkring sig. Det har noget Tiltrækkende for Fantasien at sammenligne den Virksomhed, som udstraalede fra Oldingen i Ferney, med den, der udgik fra Coppets Ejerinde. Tiden i Ferney er i enhver Henseende den straalende Periode i Voltaires Liv; fra Ferney af var det, at han som Taalsomheds og Retfærdigheds Forkynder udførte Bedrifter saa store, som de endnu aldrig var blevne udevede af nogen Privatmand, hvis eneste Vaaben var en Pen.